

Nro. 24.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

*Költ Bétsben, Kedden Mártziusnak 24 dik napján
1801-ik esztendőben.*

B 7 52

O Csász. 's Kir. F. tekintvén *Vohlmann*
Ferencz Úrnak dicsire, a' ki is különb-
különbféle hivatalokban, elsöben a' Nemes
militiánál, azután a' Helytartó Tanáts-
nál, és a' Temesvári Civilis Administrationál,
most pedig a' Fels. udvari Kamaránál, mint Pro-
tocolli Exhibitorum Officialis, mind öfzve 23 eszt-
endőket híven el töltött, ötet mind két ágon
lévő és leendő maradekjaival egyetemben Ma-
gyar Országi Nemességgel meg ajándékozni mél-
toztatott, a' ki is ennekutánna *Jámborffi* nevet
fog viselni.

A a

Olasz Ország.

Rómából Febr. 28. dikan.

Helyre állván már valahára Neápolisban is a' tsendesség, és a' dolgok rendes folyamata; egy Hirdetést tétetett a' Király *Palermo*'an Febr. 10. dikan; a' mellynek ereje szerént, mindenek, a' kik vagy Politikai vélekedésekért vagy a' köz tsendességet megháborítani kívánó rossz szándékjokért tartattak fogságban, most minden bántódás nélkül szabadon bocsátatnak. Az Országból izámkivettett személyek is, hazájokba minden akadály nélkül visszafutathatnak, és ezután úgy fognak tartatni mint hív jobbágyok, a' kiket senkinek még tsak szemrehányásokkal sem szabad léfzen illetni, s. a. t.

Ennek a' hónapnak 22. dikan érkezett ide Rómába *Murat* Fr. Generális, tsak egynehány más Generálisoktól és Adjutánsoktól késérteve. Sok izben volt Pápa Ő Szentségénél, azután, pedig minden nagyobb Méltóságok látogatásá; a mentek ezen Generálisnak Febr. 24. dikan egy Hú ir érkezett hozzá Párisból a' Lünevillében kötött bekeffég hírével; a' melly tudósítátt azonnai közölvén a' Genarális a' Status Kanczelláriájával és az idegen Követekkel; tsak hamar az egész város tele lett az örvendetes hírrel, 26. dikan vissza utazott innen Gen. Murat a' feregehez. Nagyon kedvesen vette a' Pápa Ő Sz. a' Fr. Generálisnak ide jövetelét, és meg is ajándékozta egy drága pixiffl, Ruffo Cárdirális pedig egy paripával.

Mediolánumból, Martz. 2. dikan.

Ankónában sok Magazínumok állítatnak fel, még pedig egy Orosz hajóssereg számára. Ugy hallatik hogy ez a' hajóssereg szárazra kiszálló Francia sereget fog fel venni. Ezekhez még 4 linea hajók és egynehány fregátok adják magokat Neápolisból.

Francozia Respublika.

A' Gantheaume (Ganthóm) Admirális Hajszege útjában hat olyan Anglus hajókat is tett prédáivá a melyek Máltha szigetéből Minorca szigetébe akartak által hajóközni. A' többi között egygyen száznyoltzvan katonának voltak az *Ambercrombie* Generalis ármadiájától. — Egy Burdeaux i (Burdói) predáló hajó, két Anglus hajót vett el, az egyik Flintákkal és más egyéb hadi készületekkel volt meg rakva.

A' fáradszhatatlan igyekezet és a' munka mindent meggyoz. Annak a' kanálisnak a' melyet a' kereskedés könnyebb móddal leendő folytatására ásnak most a' Francozia Köztársaság északi határa felé Sz. Quentinnél mintegy 6 órányi járó föld a' holtsza. A' két vége másfél órányira sík vagy róna földön menván, csak a' föld színtbe van bősásva és fegetlen, de a' középe három órányi mészességre föld alatt való kanális, minthogy hegyek alatt fekszik, a' hol legmagasabb a' hegy felette, 200 lábat tölzen annak magallága. Hogy tehát a' Kanálison járó, szállítóhajók tsupa seséttségben ne kénytelenítessenek a' hegyek alatt útkálán, ablakok vagynak bizonyos meghatározott távolysára egymástól a' kanalt befedő hegyeken keresztül vágva, melyek a' világosság le szolgálhat.

Paris, Mártziusnak 6 dikán.

Soha Portugallia bajosabb környülállások között nem volt mint most, egyfelől tüz más felől viz. Ha Anglia mellett tovább is meg marad a' Portugalliai Udvar, akkor félhet a' Spanyolok és Francoziák egyesült, hadi sergeiknek tüzetől, ha el áll azoktól, és emezeknek kívánságokat teljesíti, akkor félhet a' vizen Anglától, a' mely bizonyosan meg fogja azt bolizúllani, mind a' Portugallia kereskedésnek megakadályoztatása,

mind az ő kikötő helyeinek bezárva való tartása által.

Az itt múlató Török Követtel már egy darab idő óta minden diplomatikai dolgoknak közlése egészen félben szakadott; hanem a' napokban hosszas beszélgetést tartott véle a' külső dolgokra ügyelő Miniszer *Talleyrand*, melynek még eddig csak annyi következtetését lehet tudni hogy egy Kurír indult el csak hamar azután Konstantinápoly felé. Azt mondják, hogy a' mi Kormányzékünk kívánsága ebben áll: hogy mindjárt szünjön meg a' Fényes Porta Egyiptom ellen ellenséges kélzúleteket tétetni, és hagyja azt a' Frantziák szabados birtokában; küldje el az Anglus követet, küldjön el minden más Anglusokat is Konstantinápolyból, és a' kikötő - helyeit is azok előtt zárja bé. A' mellyre ha reá nem állana, mind a' Fr. Köztársasággal mind még egy más Hatalmassággal hadba fogna elegendni.

Az el múlt 1800 zadik éltendőben egész Fr. Országban csak ezerházhetven két könyv jött ki nyomtatva. Boldog Isten mitsoda tsekélység ez, azoknak a' Könyveknek számához képest a' melyek Német Országban éltendőnként tsinálódnak, a' mint azt a' Lipsiai két híres vásárra készülni szokott új könyvek Katalógussai is eléggé bizonyítják. — Ha azt kerdeé valaki, ugyan hát ezeknek mennyire mehet a' számok éltendőnként? ezt kellene felelnünk: Legió azoknak száma mert sokan vagynak! Jeles példa beszédek vagynak, azok között a' magyar példa beszédek között, mint már ez is: *Óltsó húsnak híg a' leve*: De van hát a' sok híg lében csak ugyan hús is, — de óltsó. De bezeg drágák ám a' jó Német könyvek: igaz hogy azok között is mennel tsitsósabb annál, drágább, — mert azon legtöbbben kapnak.

Párisból, Mártz. 8-dikán.

Tegnap érkezett ide az Orosz Nagy-Követ.

Útjában mindenütt a' legnagyobb tisztelet tételekkel fogadtatott a' Köztársaság földjén. Úgy reméljük hogy itt különös innep nap is fog annak örömére tartatni, hogy két illy nagy és hatalmas Nemzet barátsággra léphetett.

Az el mult esztendőben négyvén ezer hadi foglyokat ruháztatott fel a' Fr. Köztársaság.

A' Konzulok végezése szerént, ennek utánna az öt egymásután következő Respublikai esztendő pótló innepnapokon, közönséges helyre fognak a' nézés végett minden olyan nevezetes mesterséges tsinalmányok és kézi művek ki tétetni. a' mellyek magából a' Francia Köztársaságból kerültek.

A' Mártzius 8 ik napján ki adatott Moniteur nevű ujságban egy levél olvastatik, melly Douverbent költ (Angliában) Mártz. 4-dikén. A' levélnek summája ez: Én. Barátom, holnap hajóra ülök, melly Calais felé indul. — Ollyan körülállásai között hagyom el Angliát, a' mellyek a' következő pontokból igen bajosak és szomorúak. 1. A' Király betegsége most, éppen az, a' melly volt 1788-ban. 2. A' Szárazon helyre állott békelesség hallására minden meg fzeppent. 3. Az északi frigy nagy békételenséget okoz itt, előre ol nem látható következsései által. 4. A' Nemzeti adosság már 4500 millió forintra nevededett. 5. A' legszükségesebb eleségeknék ára iszonyú felment, és a' szegény nép nem tud hova lenni. 6. Az új Ministerium még félényire se organizálódott. 7. Az antiministeriális rész tellyes igyekezettel azon vagyon hogy Fox Urat a' legfelsőbb póltzra emelhesse. 8. Hiberniában újra békételenségek kezdik magokat ki ütni.

Nagy Britannia.

London, 16. Febr. — *Parlamentomi Dolgok:*

Elő fordúlt egyéb votélkedések között a' Par-

lamentom' Alsó Házában az az expedízió is, a' melyet tavaly *Sir James Murray Pulteney* Anglus Generális tett a' Spanyol parton *Ferrol* ellen. *Sturt* nevü Parlamenti tag terjesztette a' dolgot a' Parlamentom' elibe, ilyen ábrázatban: Minden környülállások kedvezni láttattak ezen kifzálás' alkalmatoftásával; a' városban fekvő Spanyol örző fereg nem állott többől, z ezer embernél; pedig ezeket is rekető félelem fogván el, már önként a' város feladásárolgondolkodtak; mind az Anglus közkatonák, mind pedig tisztjeik lángóltak attól a' tüzöl, hogy a' város ellen próbat tehesenek; nem került volna a' városnak elfoglalattatása leg feljebb is zoo embernél többre: mind ezekhez képpeft példa nélkül való történet, hogy egy 11—12 ezer emberből álló Anglus tábor, a' szározra kifzállván, z ezer embernek ellentállása miatt, czeljának elárése nélkül ilyen módon ismét hajókra üljön, és a' partot oda hagyja; holott tsak a' hajós katonák magok arra ajánlották magokat, hogy ök tsak magok is elégségeok *Ferrol*nak elfoglalására. Nem illendő e', hogy e. y ilyen történet vizsgálás' alá vétetteffék? — , Mit kell, ugy mond *Sturt*, egy ily történetről gondólnunk? Egy Frantzia prédáló hajónak a' Kapitánnya, a' kita' mi hajóink tsak hamar ezen *Ferrol*i történet után, a' *Vigói* tenger öbölben el tsiptenek, katonáinknak izemekbe mondotta, hogy: ha valamely Frantzia Generális 500 emberrel, egy ily expedíziót végre nem halytana, ő annak nem javasólná, hogy magát Frantzia országban mutatni mérélzelje. Katonáink nem hibások; mert azok készek lettek volna a' bérontásra: tsak a' Generális tartozik azzal, hogy jó okait adja tseleketének, Mikor *Ferrol*t odahagyta, azt igérte katonáinknak, hogy jó kedvel legyenek, mert ujj gyözedelmi koszoruk aratására mennek, Ezen ujj gyözedelmi koszoruk' aratásával még ez máj

napig adós nékiek: a' melyet pedig kezéből ki bortsátott, milliókra került, &c.

Gen. *Pulteney* maga is jelen lévén a' Parlamentumban, végig halgatta ezen gunyolódásokat, és az után maga is beszédhez kezdvén, így mentette magát:

„Maga is örvendett volna, ha az ő ügyvizsgálás alá vétetődött 's az által néki alkalmazottág adódott volna, arra, hogy magát egy ilyen dologból, a' melyet a' fok hazug hírek ilyen éktelen ábrázatba öltöztettek, annak módja szerént ki menthette volna. Reá, ugy mond, *Ferrolnak* el-foglalása tsak oly fel-tétel alatt bizattatott volt, ha az expeditzióknak egyéb céljaival nem ellenkezne. A' dátumok (napok) melyekre ezen expeditzióknak külömb külömb ágai tetetve voltak, nem voltak jól meghatároztatva: és a' kiszálláskor még leg kissébb kömlélődés nem tetetődött volt, hogy bátorságos lépések szerént lehetett volna a' dologhoz nyúlni. Történeiből esett hogy ki szállván a' sereg, oly helyeket foglalhatott el, a' melyekről az ellenség erejét, és az erőffégek' minémülegeiket ki tanulhatta. Egy réá rohanással el foglalni a' várost, lehetetlen dolog volt: az annak módja szerént való meg szállásról és ostromlásról, még tsak gondolat sem lehetett, nem is volt soha. Az ellenség' reszkető félelminek nyoma sem látszott. Az örző sereg leg alább 5 ezer emberből állott, és nem soká 7 ezerré szaporodott, &c. — Elő adásainak bizonyításául a' Madridi Udvari Ujjságból is emlitett Gen. *Pulteney* némely tudósításokat.

Jekill helyesnek találta a' *Pulteney*' mentségeit: hanem azt mondotta, hogy ez ízerént hát azok hibáztak, a' kik ezen expeditzióknak plánumát dolgozták.

Londonból, *Fébruárius* 25 ikén.

Gibráltárnál, Minorkánál, és a' Közép ten-

gernek más egyéb tájjékain, sok Dánus és Svéd hajókat foglaltak el a' mi hajóink. Hozzánk még eddig mind több többlevelek és Portugallia felől érkezett tudósítások érkeznek a' *Gantheaume* Admirális hajós seregének tzeljáról, és előmeneteléről, és arról hogy az, a' Túloni kikötőhely felé való útjában, sok Spanyol hadi hajókkal is nevededett. Annyival nagyobb tehát a' mi boszszankodásunk, hogy ez a' hajós sereg a' Bresti kikötőhelyből kiopódzhatott! *Calder* Contreadmirális ugyan a' nagy Anglus hajósseregtől hét línea hajóval utánna küldetett annak, de leszfz e' halzna bizonytalan mivel a' Fr. hajóssereg egynehány nappal elébb jár ő nálla.

A' minifteriális újságok, a' Királynak betegségét valamelly hídeglelés nemének nevezik; de az ellenkező lézfzel tartó újságok azt állítják, hogy ez éppen az a' nyavalya, a' mellyben a' Király 1788 ban volt. Ugyan azok az Orvosok hívatattak molla is t. i. *Willis* és a' fia, a' kik a' Királyt akkor három hónap alatt szerentsésen meggyógyítottak. Arra az esetre ha talán a' nyavalya tartós lenne, vagy hirtelen sallyosodna, rendelést kell a' Királynak tenni a' Minifterek jelen létében a' kik között fő leszfz *Wallis* Hertzeg. Éppen úgy történt ez 1788 dik esztendőben, a' midőn a' Parlamentum ezen Hertzeget Uralkodónak már ki is akarta hirdettetni, a' melly esetre *Fox* Ut a' ki akkor Turinban volt, tizenegy nap alatt Turinból Londonban termett, hogy a' Pitt helyét el foglalja: de a' Király meggyógyult. — Úgy látszik, hogy most minden történetek a' végre egyesű'nek, hogy Anglia sorsát a' leg szomo úbb környűlállások közé helybeztesék: és hogy mind ezek előmozditták *Bonaparténak* a' mi szigetünk ellen intézett plánumat.

Febr. 27-dikén.

A' Király betegsége még mindenkör tart: a'

pulszus olly sebes, hogy a' mint az Orvos Doktorok mondják, egy minutában 145-töt vér. — Pitt Úr a' hivatalát még le nem tette. — Fox Úr, a' ki mind eddig falun mulatott, most bé jött Londonba. — Minekutánna Komiszarius Ottó, a' ki a' francia foglyok ki váltásában munkálódott és mintegy két esztendőt töltött itten, haza hívattatván, városunkat elhagyván, a' békeflég helyre állítása felöl való remeységünk is egézfzen elenyészett. — Egy Francia 14 ágyús rabló hajót *Bonaparté* nevűt vettek el a' mi hajóink.

Hardy Afzizonság, a' megholt Admirális özvegye szánakozásra méltó módon múlt itt ki a' világból. Egy este az ágyban fekvé olvasgatván, az olvasásközben elaludt; a' fejénél égő gyertyáról valahogy a' haja meggyúládott, 's a' teste úgy öszve égett, hogy egynehány óra múlva nagy kínok között meg hólt.

Sokaknak tanúságokra szolgálhat ez a' példa mivel nem ritkak az efféle szomorú történetek és veszedelmek, a' mellyeket az ágyban fekvé való olvasás szokott okozni. A' melly *furtsa* szokásban azon kívül még hogy az, az egéllégnek minden esetben ártalmás, még az is igen *furtsa*, hogy az ollyan olvasásnak vagy tanulásnak se foganatja se hafzna nints. — Az ollyan meniség-re pedig és kifogásra, hogy valaki tsak azért vesz könyvet a' kezébe, hogy hamarébb reá érjen az alom; alig ha lehet valamit felelni. Még is nehezen állja meg az ember, hogy így ne sóhajtsen fel: be kár a' másra teremtetett léleknek illyen testi foglalatosságot adni. Az illyen könyvek pedig rend szerént tudományt tanítók szoktak leuni! nem Románok, mert ezeknek olvasásán el nem lehetne aludni, minthogy eleitől fogva végig olly érzékeny figyelmetfléggben tartjak a' tudni kívánó lelket, hogy ugyan mi leszfz már a' tsudálatosan öszve szótt font dolgokból. —

Parturiunt montes nascetur ridiculus mus — többnyire házasság.

Batava Respublika.

Withvort Anglus követ, a' kit Pétersburgba akart a' Londoni Kormányfő küldeni, semmi passzusi nem nyerhetvén I. Pál Császártól, Hamburgból Angliába vissza tért. —

Valameddig Anglia a' Máltai szigetet az Oroszoknak által nem adja, addig még csak alkuba sem kíván I. Pál Császár vele bocsátkozni.

Dánia Ország,

Koppenhágában, Februarius 28-ik napján.

Ide olly hírt hozott egy estaféta, hogy egy 30 hajóból álló Angliai flotta láttatott Dánia és Norvégia közt. Ez, 's több ehhez hasonló hírek miatt, az általomra czélzó intézettelekben való buzgóság meg kettőztetik. Armádiánk menőfelbe van; a' tartománybéli katonaság hat regementre osztatott fel, flottánk egészlen ki készült, és valamint az Orosz Birodalomban, úgy Svécia Országban is egész erővel tétetődnek, a' segítségünkre rendeltetett hadi készülétek. A' Svéciai Király minden órán ide váratik. Hanem, Dániában, Norvégiában és Svéciában már is lassú lépésekkel megyen a' kereskedés.

A' Sundi szoros tengerbe minden óran 100 Svéciai hajók váratnak, a' melly azt az ellenség ellen védelmezzé. Egy Angliai fregat 4 Svéciai hajót rablot el a' Norvégiai szoros tengerbe, kettőt pedig az azokon lévő emberekkel és portékával együtt el füllyesztett.

Ma dél előtt két Prussiai hajók érkeztek a' Szundi szoros tengerbe, a' kik azt beszélleték, hogy ők, és több Anglus kikötő helyekben lévő Prussus hajók, Febr. 21-ik napján parantso-

latot vettek volna a' Londonban lévő Prusszus követől, hogy minél előbb evezzenek onnan el.

Prusszia.

Berlínből, Febr. 18 dikénn.

Nagy kívánsággal várják már egy darab időtől fogva a' Berliniek annak a' Rendelésnek végre hajtását, a' melyet a' Prussziai Király *Fridrik Wilhelm* tett; hogy t. i. az egyetlen egy Fridrik Prussziai Királynak egy Emlékeztető oszlop emeltesse. A' szép mesterségek Akadémiájának tagjai vettek is már az eránt rendelést, hogy adják bé a' Királynak a' plánumát, ezen Emlékeztető-oszlop legjobb módon leendő készítésének, úgy hogy az, az II. Fridrik emlékezetére méltó lehessen.

Ezeknek képzelődései szerént az Oszlop di tső egy alkotmány lett volna, de felette költséges is, 's ugyan azért, az ő plánumjok el nem fogadtatott; mivel a' Királynak egyszersmind az is az akarata hogy az sokba ne kerüljön. Ehez képest az Akademia tagjai gyűlést tartván, a' mellyben *Heinitz* Minister és Generál *Tempelhoff* voltak az előülő tagok, ezt határozták meg. — A' Király, volt természeti nagyságában és viselni szokott öltözetében, lovon ülve, úgy a' mint azon szokta magát tartani, készítettessen kivert értz pléből; és ha lehetséges, a' Királyt ábrázaló oszlopoknak, minden része, valamint szinte a' lá is természeti színekkel legyenek ki festve; hogy ez a' b. c. Királyt olyan tökéletesen példázza, mint mikor élt. Ez az Oszlop pedig, hat lábnyi magasságú dombra állíttasson. — Így mind öszve harmintezer forintba fog a' tsinálmány kerülni.

Török Birodalom.

Azt a' hírt terjesztették el egynehány nap óta némelly Livornóba érkezett hajók; hogy az Egyiptomi partokra kiszállott Anglus seregeket, *Menou* Fr. Generális nagyon öszvetörte. A' környülállásokat ilyen formán beszélik, hogy az Anglusok kiszállásakor, *Menou* magát visszahúza, azonban seregeit öszve húzván, véletlenül megtámadta az Anglusokat, és nagy vérontást tett közöttök, hét ezeret pedig fogságra ejtett, a' kik a' fzaladás által megmenekedhettek, azok a' partokon lévő hajókon kerestek magoknak menedék-helyet. Bebizonyosodik e' ez a' hír, éppen ilyen környülállások között, vagy nem. azt nem tudhatoi, valameddig az officiális tudósítások effelől ki nem adódnak: de hogy tsak ugyan szerentséltlennek kellett az Egyiptomi kiszállásnak az Anglusokra nézve lenni, már ezt sok különbkülöb fele helyekből, és útakon érkezett hírek, egyformán erősfítették. Most pedig az Olasz Országgi leg újabb tudósítások, némelly Génua alá érkezett Görög hajókról került híreket, tettek közönségessé, a' mellyek szerént, a' Szíriai pártot ütött Török seregek a' Nagy Vezértis megöltek, és hogy a' seregnek nagyobb része, elpártolván, a' Francziákhoz általment. — A' Konstantinápolyi legújabb híradásokból tudjuk, hogy a' Porta, már egy darab időolta semmit sem tétetett közönségessé az Egyiptomi és Szíriai dolgok folyamataja felől.

A' Nagy Vezér seregeinek pártütését, és az ő maga bajos környülállások között való lételét, minden Konstantinápolyi levelek egyenlően erősítik.

Ó Orsovából, Martz. 1. ső napján.

Bulgária és O.áh Ország lételein, nem hogy

megszűntek volna a' Török Császár feregei és Pasmán Oglu között való ellenségeskedések, sőt inkább a' majd minden nap elő forduló tsetepatéek, és apróbb osztály feregek között eső mérges özvetsapások azt mutatják, hogy sem soká vóres verekedés létezik ottan. A' Szerentse is megfordult az Oglu részén, róbi vez, féllly-l kéledezett osztály feregeit őziztebb hűt. Kőtnévezetes gvőzö felmet vett ő moll legőzelebb is a' Császár feregő, ilyen őf: e tsapások által: Az elsőt Krajovához nem melőze, a' hol a' le vágott Cs. katonaságon kívül, 500 embert fogságra ejett; a' másikat éppen Krajovánál, a' hol Kara Mustafa vezérelte a' Pasmán Oglu emoe-reit, a' Törökök ellen. Ebben az ütközetben 300-zan maradtak a' Török Császár mellett viaskodó hívek közzül a' tsata piatzon, és sokan fogságra estek; a' Mustafa vitőzzei pedig olyan jól tudták magokat forgatni, hogy közzülök tsak hűsz sem esett el a' tsatában.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Portugallia.

Lisfzabondból, Febr. 10-ik napján.

Tegnap egy Kurir ékezett ide Madritból. Még a' nap őzve hivatta a' Regens herczeg (a' Braziliai Fejedelem) a' Status Tanátsosokat és ministeriumot. Ennek a' Status gyűllésnek következése a' vólt, hogy mingyárt akkor Kurir küldetett Madritba, maga a' Regens herczeg tulajdon kezével írt Ő Katolika Felségének levelet, mellyben arra kérte, hogy engedtesse a' Lisfzabonai udvarnak egy kevés idő, tsak addig is, mig a' környülállások jobbra fordulnának. Valósággal igen nagy crisis közze van ez az udvar tétetődve, a' melly edy Hatalmasságotól véte-tett a' szárazon körül, a' kiknek tellyefféggel nem állhat ellenek, és ha kívánságokra állana, nagy veszedelmet váthatna a' tenger felől magára.

Hogyha a' Fr. Respublikával meg békéll, 's el fogaslja az eleibe tétetett fel tételeket, azonnal minden Anglus kikötő helyekben lévő hajóira árestom tétetődik, és a' Braziliából visszaterő kereskedő flottai is el raboltatnának a' bolizúállás-hoz szokott Brittusoktól.

Egy *Publiciste* nevezetű Párisi Zsurual azt hirdett 23 ik Februariusi újság darabjában, hogy csak ugyan hadat izent a' Spanyol Király a' Lizabonai udvarnak, de csak azért, hogy a' Portugalliai kikötő helyekben lévő Anglus hajók onnan el takarodjanak.

Elegyes Dolgok.

Málta szigetében az ott lévő őrizet seregek között volt 500 Neápolisi katonaság is: ezeket most az Anglusok haza küldötték, abból az okból, hogy Málta szigete csak magoke az Anglusoké.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tudósítások.

Pesten. Weingand Mihály és Eggenberger Jóséf Könyv-árosoknál találtatik: *A' Himlő veszedelmei ellen való Oktatás, írta hazájának köz-hajznára Doctor Bene Ferentz. Második meg bővitetett kiadás. in 8vo. 1801. 12 kr. Kötetlen.*

Ezen Oktatás az el múlt esztendőben jelent meg először és a' Kir. Helytartó Tanács' oly hasznosnak ítélte lenni, hogy Királyi költségen többet száz nyomtatványnál vett, az egész Országban ki hirdette, és Közönséges Olvasásra ajánlotta. Azért az első kiadás már egészen el kélt, és e' második kéfzi etett, melyet a' szerző meg bővített tizen kilentz újparagaphusokkal. Négy Czikkelyre vagyon az egész Oktatás fel osztva; az

elsőben le írja a' Szerző a' Himlőbetegségnek történeteit, és el terjedésének rövid históriáját; a' másodikban elő adja azon ifzonyú veszedelmeket, melyeket okoznak a' Himlők; a' harmadikban meg mutatja, hogy lehet ezen veszedelmeket enyhíteni a' jelenvaló Himlővel való jóbánás, és a' Himlőkbeoltások által; a' negyedikben szól a' Himlők-kiirtásokról.

Az említett Könyvtárosok Előzettenek most egy esméretes Magyar Tudosok és egy Magyar Geografusok által tett változásokat is magában fogja foglalni. Ezt előre akarták ki hirdetni hogy ne talántán, más valaki is fáradozna hujjába hasonló munkának készítésében.

* *

*A' Cs. és Kir. Bécsi minden nému lakatos mives
Tárról való háromszori Tudosítás.*

Az úgy nevezett *Neumarkton*, a' klastrom útzában, az 1119 izám alatt lévő Porcellan áros házában, az 1795-ik esztendőnek Auguffus hólnapjában fel állitatott lakatos miveknek magazinumát, avagy tárát, O Cs. és Kir. Felsége 1798-ik esztendőben, Martius 6 ik napján költ kegyelmes udvari decretuma által is jóvá hagyni méltóztott.

Az ezen Tárhoz közös Társaság, O Felségének azon különös kegyelmessége által fel terken tetvén, tartozó köteleffégének esméri az Erd. Publicumnak azt tudtára adni, hogy mindefféle lakatos mivekkel, vas kályhákkal, Belglomi főző vas kementezekkel, és ama híres *Haestöl* találta- tott, fát keméllő főző alkotmánnyal kinek kinek izolgalhat; hogy ezeknek a' kézmiveknek lehetős, 's minden alkudozás nélkül való árrok meg van határozva; következésképen, azoknak felettébb

való árroktól senki sém tarthat. — Egyszer mind arra kötelezi ezen lakatos kézmivek Társához közös Társaság önnön magát, hogy azon bizodalomra és jó tettzésre, a' mellyet mind az ide való, mind a' külföldi Publikumtól nyerni szerentséje vólt, ennekutánna is igyekezni fog magát méltónak tenni, 's mindenkor szép, jó, erős, és tartós lakatos mivekkel szolgálni igyekszik az Erd. Publicumnak.

Ennekfelette, minden ithoni és külföldi uraknak parantsolatjokra kélz ezen Társaság olly lakatos miveket kézfizetni, a' minémü kívántatni fog, a' melly végre teendő rendeléseket hozzájuk ekként utasítani méltóztassanak: *An die Kaiserl. Königl. privilegirte Schloesser-Waaren Niederlage in Wien.*

Másodszori Jelentés.

Itt Bécsben, *Löschenkohl* Úrnál, a' Kohlmark nevű utzában lévő boltjában, különbkülönbféle, mostani mód szerent való gyász árnyéktartók találatnak.

Egy illy közönségés Arnyéktartónak az

arra — — — — —	17 kr.
Egy felyemből valónak —	1 for. —
Egy Indiai fekete fából valónak	1 for. 30 kr.
Egy fátyolból és ollyan fából valónak	2 — 30 —
Egy hasonló fából valónak —	3 — — —
Egy fél gyász árnyék tartónak —	3 — — —

Vagynak több illy forma árnyék tartók is, mind papirosból, mind felyemből kézfizültek, a' mellyekre néhai ditsőfféges emlekezetű *Alexandra Pawlowna* Orosz Császári Nagy- és Aultriai Fő Herczeg Asszonynak képe feltetve vagyon.

P. D.